

บทวิเคราะห์แนวความคิดการเปิดคาสิโนในประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศญี่ปุ่น

แปลและเรียบเรียงโดย

นางสาววิลาสิณี ฉายรัตน์ตระกูล

นักวิเคราะห์สัมพันธภาพนานาชาติ

กลุ่มงานภาษาญี่ปุ่นและเกาหลี

สำนักภาษาต่างประเทศ

สถานะปัจจุบันเกี่ยวกับคาสิโนในไทย

ในปัจจุบัน ประเทศไทยยังคงไม่อนุญาตให้มีการเปิดคาสิโนอย่างถูกกฎหมายได้ แม้ว่าจะมีการเสนอแนวความคิดการเปิดคาสิโนในแวดวงการเมืองอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๖๐ ก็ตาม แต่ทุกครั้งที่มีการหยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นมาพูดถึงก็มักจะมีเหตุให้ประเด็นถูกตีตกไปทุกครั้ง พร้อมกับเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากทั้งภาคประชาชนและวงการวิชาการอยู่เสมอ แต่เหตุใดจึงยังคงมีกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนกฎหมายนี้อยู่ จุดเริ่มต้นของแนวความคิดการเปิดคาสิโนในไทยเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ สมัยรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร (สมัยที่ ๑) เกิดแนวความคิดที่จะเปิดสถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจร (Entertainment Complex) ซึ่งหมายรวมถึงการเปิดคาสิโนที่ถูกกฎหมายในสถานประกอบการดังกล่าวด้วย โดย พ.ต.ท. ทักษิณ ได้ทำหนังสือขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจหรือกิจการที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจถึงสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่มี นายอานันท์ ปันยารชุน ดำรงตำแหน่งประธานในขณะนั้น แต่สภาที่ปรึกษาฯ ได้ทำหนังสือตอบกลับคัดค้านแนวความคิดดังกล่าวโดยอ้างอิงผลการศึกษาของคณะทำงาน พิเศษที่สภาที่ปรึกษาฯ แต่งตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการศึกษาเรื่องดังกล่าวโดยเฉพาะ ถัดมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ สมัยรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ได้พูดถึงแนวคิดนี้ในรายการ “สนทนาประสาสมัคร” แต่ไม่ได้มีการยื่นเสนอกฎหมายเข้าสู่กระบวนการทางสภา จนกระทั่งรัฐบาลของนายสมัครพ้นจากตำแหน่ง ลำดับถัดมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สมัยรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้น พบว่า นายวันชัย สุระกุล ผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเสนอให้รัฐบาลพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่ออนุญาตให้มีการออกสลากที่มีความหลากหลาย และเปิดสถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจร ซึ่งรวมถึงคาสิโน แต่นางสาวยิ่งลักษณ์และรัฐบาลในขณะนั้นลงความเห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน แนวความคิดดังกล่าวจึงตกไป

ล่าสุด การเสนอแนวคิดเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา โดยสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) จำนวน ๑๒ คน ในนาม “กลุ่มรักชาติ” นำโดย พ.ต. อาณันท์ วัชรพิทย นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง นายดำรง พิเศษ และคณะ ออกมาแถลงแนวคิด เพื่อเสนอให้มีการเปิดคาสิโนอย่างถูกกฎหมายภายในประเทศไทย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ กระตุ้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศ จัดเก็บรายได้จากคาสิโนที่ถูกกฎหมายเข้าสู่สร้างงานและรายได้ให้กับประชาชนภายในท้องถิ่น และป้องกันการลักลอบเปิดคาสิโนผิดกฎหมาย

กลุ่มรักชาติได้ให้เหตุผลในการเปิดคาสิโนอย่างถูกกฎหมายว่า ประชาชนไทยส่วนใหญ่รู้จักการเล่นพนันในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการเล่นที่ห้ามเด็ดขาดและการพนันที่ได้รับอนุญาตให้เล่นได้ เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล การพนันชนไก่และกวดปลา การพนันชกมวย คาสิโนออนไลน์ เป็นต้น ในแต่ละปีพบว่ามีประชาชนไทยจำนวนมากหลั่งไหลมาใช้บริการคาสิโนที่ตั้งอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านรอบ ๆ ประเทศไทย ทั้ง กัมพูชา ลาว เวียดนาม มาเลเซีย และสิงคโปร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คาสิโนในประเทศกัมพูชา ซึ่งผลจากการสำรวจพบว่าผู้ใช้บริการคาสิโนในประเทศเพื่อนบ้าน เป็นคนไทย ประมาณร้อยละ ๘๐ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ได้นำเงินออกไปใช้จ่ายนอกประเทศเป็นจำนวนมาก ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงควรพิจารณาผ่านกฎหมายดังกล่าวเพื่อดึงเม็ดเงินที่ไหลออกกลับเข้าสู่ประเทศ

อย่างไรก็ตาม กลุ่มรักชาติได้เสนอมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดคาสิโน ถูกกฎหมาย โดยกำหนดกลุ่มผู้ใช้บริการหลักเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แต่หากประชาชนในประเทศ ต้องการเข้าใช้บริการจะต้องแสดงบัญชีทรัพย์สิน และประวัติธุรกรรมทางการเงิน เพื่อยืนยันว่าตนเองมีความพร้อมทางการเงินในการเข้าใช้บริการสถานที่ดังกล่าวได้ เพื่อคัดกรองบุคคลที่มีรายได้น้อยและบุคคลผู้ยากไร้ออกจากกลุ่มผู้ใช้บริการ รวมทั้งการห้ามมิให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์คาสิโนผ่านทางโทรทัศน์และช่องทางสื่อสารอื่น ๆ เช่นเดียวกับยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

แต่อย่างไรก็ดี กลุ่มผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวยืนยันแนวความคิดที่ว่า การเปิดคาสิโนถูกกฎหมายจะทำให้จำนวนประชาชนไทยที่เสพติดการพนันเพิ่มมากขึ้น และเป็นต้นตอของการก่ออาชญากรรม การสร้างแหล่งซ่องสุมอบายมุขและยาเสพติด การสร้างหนี้ส่วนบุคคล และการสร้างปัญหาภายในครอบครัว นอกจากนี้ ยังขัดกับหลักปฏิบัติของศาสนาพุทธอีกด้วย แม้ว่าในปัจจุบัน จะมีเพียงประเทศ บรูไน ดารุสซาลาม และประเทศไทยเท่านั้น ที่ยังไม่เปิดคาสิโนถูกกฎหมาย

สถานะปัจจุบันเกี่ยวกับคาสิโนในญี่ปุ่น

ในปัจจุบัน ญี่ปุ่นอนุญาตให้ประชาชนเล่นการพนันบางประเภทที่ได้รับอนุญาตให้เล่นได้ หรือ การพนันถูกกฎหมาย เช่น การพนันแข่งม้า การพนันแข่งเรือยนต์ ปาจิงโกะ สลากกินแบ่งรัฐบาลฯ ซึ่งในแต่ละปี ญี่ปุ่นสามารถจัดเก็บรายได้จากการพนันถูกกฎหมายเหล่านี้มากกว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นเป็นอีกประเทศหนึ่งในทวีปเอเชียที่มีการทบทวนเรื่องกฎหมายคาสิโนอยู่หลายต่อหลายครั้ง บรรดานักการเมืองญี่ปุ่นหลายรายพยายามผลักดันให้คาสิโนเป็นเรื่องถูกกฎหมายมายาวนานกว่า ๑๕ ปี หนึ่งในนั้นก็คือ นายชินโซ อาเบะ นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน จนในที่สุด เมื่อปีที่ผ่านมารัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายว่าด้วยการขับเคลื่อนการเตรียมการเปิดสถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจร (Integrated Resort : IR) หรือร่างกฎหมายคาสิโนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และประกาศใช้ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ยกร่างกฎหมายว่าด้วยการเปิดสถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจร (Integrated Resort : IR) หรือร่างกฎหมายคาสิโน เข้าสู่กระบวนการพิจารณาตามนิติบัญญัติของรัฐสภาญี่ปุ่น ในร่างกฎหมายคาสิโนนั้น ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “สถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจร” ไว้ว่า หมายถึง สิ่งก่อสร้างที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว อาทิ คาสิโน สถานที่จัดการประชุม โรงแรม ศูนย์การค้าฯ ซึ่งมีผู้ประกอบการภาคเอกชนบริหารงานภายใต้การควบคุมและการกำกับดูแลโดยรัฐ ส่วนพื้นที่ที่ใช้สำหรับก่อสร้างสถานประกอบการฯ นั้น จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีผู้มีอำนาจตามคำร้องขอขององค์การมหาชนส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ร่างกฎหมายคาสิโนยังกำหนดให้รัฐดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายที่ระบุถึงมาตรการที่เป็นรูปธรรม เช่น มาตรการป้องกันการติดการพนัน ข้อกำหนดในการคัดเลือกผู้ประกอบการที่จะเปิดให้บริการและบริหารงานสถานประกอบการฯ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ด้านการขับเคลื่อนการเตรียมการจัดพื้นที่สถานประกอบการฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งประธานสำนักงานฯ และรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งรองประธานสำนักงานฯ

เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบผ่านร่างกฎหมายคาสิโนด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบข้างมากจากทั้งพรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party : LDP) พรรคปฏิรูปญี่ปุ่น (Japan Restoration Party : JRP) และพรรคร่วมรัฐบาลอื่น ๆ แม้ว่าพรรคมิโนชิน (Democratic Party : DP หรือพรรคประชาธิปไตยญี่ปุ่นเดิม Democratic Party of Japan : DPJ) กับพรรคสังคมนิยมญี่ปุ่น

(Japan Socialist Party : JSP) ได้อภิปรายถกเถียงไปในทางคัดค้านก็ตาม ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ร่างกฎหมายคาสีโนได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรไปแล้วครั้งหนึ่ง จากนั้น เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ วุฒิสภามีมติเห็นชอบแต่ให้แก้ไขในรายละเอียด ครั้งนี้จึงเป็นการพิจารณาผ่านร่างกฎหมายดังกล่าวในสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

ในระหว่างการอภิปรายถกเรื่องกฎหมายคาสีโนทั้งในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีความเห็นแตกออกเป็น ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายคัดค้าน ฝ่ายสนับสนุนให้เหตุผลว่า การสร้างคาสีโนจะช่วยดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เฉกเช่น เขตบริหารพิเศษมาเก๊าแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน สร้างรายได้ให้กับประเทศ กระตุ้นอัตราการจ้างงานภายในประเทศและระบบเศรษฐกิจ ฯลฯ ในทางกลับกัน ฝ่ายคัดค้านแสดงความเห็นว่า คาสีโนจะสร้างผลกระทบในด้านลบต่อสังคมญี่ปุ่น ปัญหาการเสพติดการพนัน ปัญหาศีลธรรมของปัจเจกบุคคล การสร้างหนี้ส่วนบุคคลและภาระหนี้สินครัวเรือน สภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในพื้นที่เปิดให้บริการคาสีโนที่อาจเสื่อมโทรมลง แนวโน้มการก่ออาชญากรรมที่อาจเพิ่มสูงขึ้น การดำเนินธุรกิจอย่างผิดกฎหมายของกลุ่มอาชญากร และการที่รัฐหารายได้จากผู้ใช้บริการคาสีโนที่เสียพนันนั้น ไม่ใช่วิธีการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

ในขณะนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นอยู่ในระหว่างการพิจารณาคัดเลือกจังหวัดที่เหมาะสมสำหรับการสร้างคาสีโน เช่น โตเกียว โอซากา โยโกฮามา นางาซากิ โอกินาวา และคาดการณ์ว่าญี่ปุ่นจะเริ่มก่อสร้างคาสีโนได้จริง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เนื่องจากญี่ปุ่นจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเตรียมการด้านกฎหมาย ทั้งนี้ หากลองพิจารณาเนื้อหาของกฎหมายคาสีโนที่เพิ่งได้รับอนุมัติจากรัฐสภาญี่ปุ่นเมื่อช่วงปลายปีก่อน จะพบว่ารัฐบาลญี่ปุ่นเองก็ตระหนักถึงข้อกังวลและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นภายหลังจากการสร้างคาสีโนด้วยเช่นกัน สิ่งที่เป็นหลักฐานว่ารัฐบาลญี่ปุ่นไม่ได้เพิกเฉยต่อเสียงคัดค้านจากทั้งสมาชิกรัฐสภา ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน นั่นก็คือ *การบัญญัติมาตรา ๑๐ ของกฎหมายคาสีโน* ว่าด้วยแนวคิดที่มุ่งเน้นการป้องกันการกระทำผิดกฎหมายในคาสีโน รวมถึง การรับมือกับผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการเปิดให้บริการและบริหารจัดการคาสีโน ซึ่งระบุให้รัฐต้องกำหนดมาตรการรับมือ ตามประเด็นดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์สำคัญเพื่อรับรองความโปร่งใสของเกมที่เปิดให้เล่นในสถานประกอบกิจการคาสีโน
๒. การใช้ประโยชน์จากชิพ (Chip) และอุปกรณ์แทนเงินสดอื่น ๆ ซึ่งใช้ในสถานประกอบกิจการคาสีโนอย่างถูกต้องเหมาะสม
๓. ระเบียบปฏิบัติเพื่อคัดกรองบุคคลไม่พึงประสงค์ไม่ให้มีส่วนร่วมในสถานประกอบกิจการคาสีโน เช่น สมาชิกกลุ่มอันธพาลที่ปะปนอยู่ในกลุ่มผู้ใช้บริการ และบุคคลไม่พึงประสงค์ที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานประกอบกิจการคาสีโน
๔. การควบคุมดูแลโดยผู้เปิดให้บริการและบริหารจัดการสถานประกอบกิจการคาสีโน และการติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก การกำหนดโครงสร้างและระบบงานป้องกันอาชญากรรม เพื่อระงับอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น
๕. หลักเกณฑ์สำคัญในการรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น
๖. หลักเกณฑ์สำคัญในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานประกอบกิจการคาสีโน
๗. มาตรการที่จำเป็นในการอบรมสั่งสอนเยาวชนให้สมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ และการเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชน เพื่อปกป้องคุ้มครองเยาวชน
๘. มาตรการที่จำเป็นในการป้องกันผลกระทบทางลบที่เกิดจากภาวะเสพติดการพนัน อันเนื่องมาจากการเปิดให้บริการของสถานประกอบกิจการคาสีโน

บทสรุป

แม้ว่ากฎหมายคาสีโนของญี่ปุ่นจะเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายเศรษฐกิจ หรือที่เรียกว่า “อาเบะโนมิกส์” ของนายชินโซ อาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นคนปัจจุบัน และพรรคเสรีประชาธิปไตยของนายอาเบะจะให้การสนับสนุนและผลักดันกฎหมายดังกล่าวจนเป็นผลสำเร็จ อีกทั้งในระหว่างการอภิปรายถกเถียงกับฝ่ายค้านในสภานั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยและพรรคร่วมรัฐบาลได้ยื่นกรานถึงข้อดีและผลลัพธ์ที่จะได้จากการสร้างสถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจรและคาสีโนอย่างแข็งขันก็ตาม แต่รัฐบาลญี่ปุ่นก็ไม่ได้ผลิผลตามดำเนินการเรื่องดังกล่าวอย่างทันทีทันใด และมีการเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งการออกกฎหมายลูก การคัดเลือกจังหวัดสำหรับการเปิดสถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจร ฯลฯ ดังนั้นกว่าที่ญี่ปุ่นจะได้สร้างคาสีโนได้จริง ก็อาจจะล่าช้าออกไปถึง พ.ศ. ๒๕๖๖ เหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องชี้ชัดว่าการพิจารณากฎหมายคาสีโนและการสร้างคาสีโนในญี่ปุ่นนั้นไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นโดยง่าย ญี่ปุ่นใช้เวลาในการพิจารณาโต้แย้งทางความคิดผ่านกระบวนการนิติบัญญัติมายาวนานกว่า ๑๕ ปี และแม้ภายหลังจากที่กฎหมายคาสีโนได้รับอนุมัติแล้ว ก็ยังใช้เวลาอีกกว่า ๖ ปี เพื่อดำเนินการจริง เช่นเดียวกับการสร้างคาสีโนในหลาย ๆ ประเทศ เช่น เขตบริหารพิเศษมาเก๊าแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เกาหลีใต้ สิงคโปร์ มาเลเซีย กัมพูชา ฯลฯ

ดังนั้น หากไทยมีการหยาบยกแนวคิดเรื่องกฎหมายคาสีโนกลับมาพูดถึงหรือพิจารณาอีกทั้งในภาคประชาสังคมและในรัฐสภา นอกเหนือไปจากตัวบทกฎหมาย รูปแบบคาสีโน และบทเรียนจากประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศอื่น ๆ ที่สร้างคาสีโนไปตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วนั้น หวังว่าญี่ปุ่นจะเป็นอีกหนึ่งประเทศต้นแบบในการนำไปพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการสร้างคาสีโนในอนาคต เพราะทั้งไทยและญี่ปุ่นมีประวัติความเป็นมาเรื่องพิจารณากฎหมายคาสีโนที่คล้ายกัน แม้ว่าโลกาภิวัตน์และการแข่งขันทางเศรษฐกิจจะดึงดูดให้หลายประเทศสร้างคาสีโนด้วยเหตุผลนานัปการ แต่ไทยและญี่ปุ่นกลับชะลอการพูดถึงกฎหมายดังกล่าวมาเป็นเวลานาน แม้ว่าในวันนี้ ญี่ปุ่นจะผ่านกฎหมายคาสีโนเสร็จสิ้นในที่สุดก็ตาม

อย่างไรก็ตาม บทวิเคราะห์นี้ไม่มีเจตนาที่จะให้การสนับสนุนหรือคัดค้านแนวคิดกฎหมายคาสีโนในไทย แต่เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเรื่องคาสีโนในเชิงกฎหมายเปรียบเทียบระหว่างไทยกับญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเด็นใหม่ที่ยังไม่ถูกกล่าวถึงในเชิงเปรียบเทียบเช่นนี้ เนื่องจากญี่ปุ่นเพิ่งอนุมัติกฎหมายคาสีโนเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ผู้เขียนได้ดำเนินการแปล “พระราชบัญญัติสถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจร (Integrated Resort : IR) หรือกฎหมายคาสีโน ของประเทศญี่ปุ่น” จากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยมาพร้อมนี้ เพื่อให้เป็นตัวอย่างเปรียบเทียบกับกฎหมายคาสีโนของอีกหลายประเทศที่ได้มีผู้ศึกษาและดำเนินการเผยแพร่ไปแล้วก่อนหน้านี้

บรรณานุกรม

ภาษาญี่ปุ่น

บทความในหนังสือพิมพ์

カジノ合法化へ調整加速 ; 超党派、公明説得が鍵. WISE WEEKLY MAGAZINE (19 October 2016) : 52.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

参議院 (House of Councillors, The National Diet of Japan), 議案情報 第192回国会 (臨時会) [Online]. 2016. Available from:

<http://www.sangiin.go.jp/japanese/joho1/kousei/gian/192/pdf/s051890201920.pdf> [2017, February 1]

ภาษาไทย

งานวิจัย

รติมา คชนันท์. ธุรกิจกาสิโน. [ออนไลน์]. ๒๕๕๗. แหล่งที่มา: library2.parliament.go.th/ebook/content-ebbas/2557-ratima.pdf [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. ญี่ปุ่นผ่านร่างกฎหมายกาสิโน. [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: http://www.ditp.go.th/contents_attach/158256/158256.pdf [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพโพลล์. ผลสำรวจเรื่อง “นายกฯ ถาม ประชาชนตอบ ว่าด้วยเรื่อง เปิดบ่อนกาสิโนถูกกฎหมาย”. [ออนไลน์]. ๒๕๕๘. แหล่งที่มา: http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/doc/poll738_1. [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ร่างพระราชบัญญัติเพื่อจัดตั้งพื้นที่สถานประกอบการท่องเที่ยวครบวงจร (Integrated Resort : IR). [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=37386 [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน. ธุรกิจพนันเอเชียแข็งแกร่ง ไทยเดินเกมอย่างไร เมื่อถูกเพื่อนบ้านล้อม!! [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: http://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/58/3/1/จับประเด็น-ธุรกิจพนันเอเชียแข็งแกร่ง-ไทยเดินเกมอย่างไร-เมื่อถูกเพื่อนบ้านล้อม!!-/ [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

AEC10NEWS. กาสิโนสิงคโปร์ตั้งนักท่องเที่ยว. [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: <http://www.aec10news.com/อาเซียน/item/2840-กาสิโนสิงคโปร์ตั้งนักท่องเที่ยว> [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

ปาไลดา พุทธประเสริฐ. ชีวีเวียดนาม ตลาดบ่อนใหม่มาแรง จักรัฐบาลเตรียมรับมือพนันไทยหลังไหลเสียโขก. [ออนไลน์]. ๒๕๕๖. แหล่งที่มา: <http://www.thainhf.org/icgp/autopagev4/files/ADlyDfrSat81851.doc> [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

ปรีดี บุญซื่อ. อนาคตที่สดใสของธุรกิจบ่อนกาสิโนในเอเชีย บทเรียนจาก Las Vegas Model และ Singapore Model. [ออนไลน์]. ๒๕๖๐. แหล่งที่มา: <https://thaipublica.org/2017/03/pridi37/> [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]

Institute of East Asian Studies. รัฐสภาญี่ปุ่นผ่านร่างกฎหมายกาสิโน. [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: <http://news.asia.tu.ac.th/?p=35960> [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]

- AEC10NEWS. สภาญี่ปุ่นผ่านกฎหมายคาสีโน. [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: <http://www.aec10news.com/ข่าว/ต่างประเทศ/item/5174-สภาญี่ปุ่นผ่านกฎหมายคาสีโน> [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]
- Nation TV. ญี่ปุ่นผ่านกฎหมายเปิดคาสีโน. [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: <http://www.nationtv.tv/main/content/foreign/378527448/> [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]
- ผู้จัดการออนไลน์. เมื่อญี่ปุ่นอนุญาตให้เปิดบ่อนคาสีโนได้อย่างถูกกฎหมาย อะไรจะเกิดขึ้น!?! [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/Japan/ViewNews.aspx?NewsID=> [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]
- ประชาชาติธุรกิจ. สภาญี่ปุ่นผ่านกฎหมายเปิด "คาสีโน" หวังทำเงินหมื่นล้านดอลลาร์ต่อปี เสี่ยงค้ำหน้าวันอาชญากรรม. [ออนไลน์]. ๒๕๕๙. แหล่งที่มา: https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1481789957 [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]
- ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน. ผอ.สลากกินแบ่งรัฐบาลเสนอ..เปิดคาสีโนถูกต้องตามกฎหมายในประเทศไทย. [ออนไลน์]. ๒๕๖๐. แหล่งที่มา: <http://www.gamblingstudy-th.org/print.php?txtNo=> [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]
- ประชาชาติธุรกิจ. ย้อนรอยปมร้อนคาสีโน จากยุค "ทักษิณ" ถึง "สมัคร" "ปมร้อนเครือข่ายลับเขย่าขวัญรัฐบาลปฎิรูป. [ออนไลน์]. ๒๕๕๘. แหล่งที่มา: https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid= [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]
- FTA Watch. ทักษิณอมิกส์ (Thaksinomics) ตอนที่ 1. [ออนไลน์]. ๒๕๕๗. แหล่งที่มา: <http://www.ftawatch.org/node/1286> [๑ มีนาคม ๒๕๖๐]